No. 2161 | Zaterdag 6 Juni 1925. | 42ste Jaargang

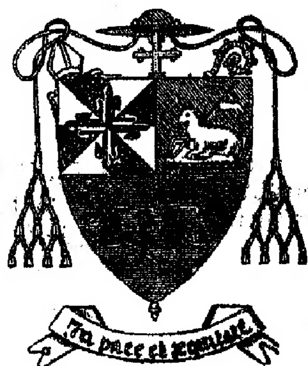
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Fr. Michael Gregorius Vuylsteke

van de Orde der Predikheeren.

door de gratie Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel

Tit. Bisschop van Charadrus en Ap. Vic. v. Curaçao,

Huisprelaat van Zijne Heiligheid,

Assistent Bisschop bij den Pauselijken troon,

en Romeinsch Graaf.

Zaligheid in den Heer.

Daar wij weten, Beminde Geloovigen, dat gij belang stelt in den vooruitgang van het Apostolisch Vicariaat, en de zorgen, die ons drukken, ook door U gedeeld worden, wenschen Wij het volgende onder uwe aandacht te brengen.

Door de groote toename van de Katholieke bevolking op de drie Benedenwindsche eilanden, vooral op Curaçao, zijn in de laatste jaren vele scholen uitgebreid en nieuwe gebouwd, nieuwe parochies opgericht met kerken en pastoriën, of zijn nog in voorbereiding.

Al deze werken hebben groote sommen aan het Vicariaat gekost, dat daardoor de schuldenlast voortdurend heeft zien vergrooten.

Van vele zijden werd ons hulp geboden, uit Holland, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, maar ook door U, waarvoor wij steeds dankbaar blijven.

Echter is die hulp uit Holland en de Vereenigde Staten minder geworden en zijn wij dus meer op Uwe hulp aangewezen, willen wij niet genoodzaakt worden verschillende werken te onderbreken of nieuwe uit te stellen. En de vermeerdering van bevolking duldt geen onderbreken of uitstel. Is de hulp uit Holland verminderd, ook deels door de ongunstige tijdsomstandigheden, de welvaart op Curaçao daarentegen is onder een zeer groot deel der bevolking toegenomen.

Het zou onbillijk zijn hulp te vragen in den vreemde, wanneer de eigen bevolking kan steunen. En dit is nu het geval door de meerdere verdiensten van vele duizenden der Curaçaosche bevolking.

Gij die thans U verheugt in het bezit van degelijke en aan onzen H. Eeredienst passende kerken en voor uwe kinderen uitstekende scholen, gij, B. G. zoudt van die kerken en scholen verstoken zijn, wanneer ons geen hulp was geschonken uit den vreemde.

Echter zijn niet al uwe geloofsgenooten even gelukkig als gij. Er zijn er nog velen die door den grooten afstand hun eigen kerk niet of moeilijk kunnen bezoeken. Op andere plaatsen zijn de kerken te klein geworden voor het groot aantal geloovigen, zoodat velen genoodzaakt zijn buiten te blijven staan.

Om deze en vele andere redenen moeten bestaande parochies gesplitst en nieuwe kerken gebouwd worden met woning voor den pastoor.

Hiervoor roepen wij uwe mildadigheid in, B. G.

Wij hebben ons vele offers getroost om in den vreemde hulp te zoeken, nu gij er toe in staat zijt die hulp te verschaffen, komen wij uwe hulp inroepen. Nu gij er toe in staat zijt, zult gij ons en uwe geloofsgenooten die hulp niet weigeren. De goede God heeft u op godsdienstig gebied zoo gezegend, toont nu uw dankbaarheid jegens God, en doet voor uwe medebroeders-landgenooten, wat vreemdelingen voor u gedaan hebben.

Wat gij tot nu toe gedaan hebt, ieder in zijn eigen parochie, voor het onderhoud en de versiering der kerken, en voor het onderhoud van uwe geestelijken, stemt ons tot groote dankbaarheid jegens u, B. G.

Zoo dikwijls wij uwe hulp hebben ingeroepen, hebt gij aan onze verwachtingen beantwoord.

Op het voorbeeld der eerste Christenen, onder wie de H. Paulus voor de minder bedeelden om hulp vroeg., zult gij ook nu aan onze stem gehoor geven. In alle tijden hebben de Christenen elkander geholpen bij het oprichten van kerken en kathedralen.

Nog dagelijks lezen we van welgestelde en mildadige Katholieken, die een heele kerk of een groot gedeelte alleen bekostigen en daardoor op de eeuwige dankbaarheid van het nageslacht aanspraak maken.

Gij echter zult er een groote eer in stellen den dank op te wekken van Hem, die gezegd heeft: „Wat gij aan den minste der mijnen gedaan hebt, dat hebt gij Mij gedaan." En die voor u nog schoonere plaatsen bereiden zal in het huis Zijns Vaders, wanneer gij Hem een waardige woonplaats bereidt hier op aarde.

Ten allen tijde kunt gij uwe giften, kleine of groote, rechtstreeks naar ons zenden of ter hand stellen. Maar om het allen gemakkelijk te maken, ook de kleinste giften af te zonderen, zullen Wij een meer uitgebreid plan overwegen, dat u nader zal worden bekend gemaakt.

En zal dit ons Herderlijk Schrijven in alle kerken en openbare kapellen van ons Vicariaat worden voorgelezen op den eersten Zondag na ontvangst.

Gegeven op Curaçao 20 Mei 1925.

† M. G. VUYLSTEKE.
Ap. Vic. van Curaçao.

De Politie.

Het Koloniaal Weekblad van 7 Mei bevatte het volgend artikel:

„Wij hebben beloofd op het onderwerp van de reorganisatie der politie in dit blad te zullen terugkomen, en lossen deze belofte thans in.

Even als Curaçao onze belangstelling heeft getrokken, is het met de politie hommeles geweest, ondanks die belangstelling gelukkig. Gouverneur Nuyens gaf blijk van bekendheid met den bestaanden wantoestand, en van wil om dien te verbeteren, maar de geldelijke toestand der kolonie was hem niet gunstig en bovendien is hij in dit opzicht in doortastendheid tekort geschoten. Zijn wij wel ingelicht, dan kon luitenant Van der Hoff, destijds uitgezonden om als commandant der steeds meer uit militairen te recruteeren politie op te treden, het niet klaren met „het hoofd der politie", en om deze persoonlijke kwestie bleef alles maar bij het oude. Onder den procureur-generaal bij 't hof van justitie als hoofd, waarover straks meer, behield commandant Appel het onmiddellijk bevel over dat mengsel van soldaten en burgerpolitieagenten van blank en bruin en zwart, dat men wel wat „heel euphemistisch „politiekorps" noemde. De heer Appel was voor zijne taak niet berekend. Hoewel zeer bereidwillig — te bereidwillig misschien — en uitnemend bekend met de plaatselijke toestand miste hij, om ons hiertoe te bepalen, voldoende zedelijke overwicht op zijn manschappen, ontbrak hem de noodige kennis van het politiewezen, en had hij geen gezag onder dat gedeelte der burgerij, dat boven de onderste lagen uitkwam. Daarmee wordt de steeds grooter geworden wantoestand niet aan hem geweten; zij, die hem dezen post gegeven en hem daarop gehandhaafd hebben, hebben meer schuld. De tweeslachtige positie der bij de politie geplaatste militairen is mee een grondfout geweest, conflicten tusschen den garnizoenscommandant en het hoofd der politie bleven niet uit, en waren weinig bevorderlijk aan de onderlinge verhoudingen in het korps. Wij willen thans niet herhalen de feiten, waaruit de janboel bleek; van tijd tot tijd hebben wij niet nagelaten ons oordeel te geven, en wij verwijzen naar hetgeen wij geschreven hebben, waarmee ons feitenmateriaal niet is uitgeput. In alles manifesteerde zich als grondfout, naar ons gevoelen, ondeskundigheid van de leiders en daarnaast en daardoor gebrek aan tucht.

Het kon niet anders of Gouverneur Helfrich's aandacht moest bij zijn voorbereiding tot zijn taak ook getrokken worden door het politievraagstuk. Zijn eerste gedachte is toen geweest het politiekorps om te vormen in een korps marechaussée, als in Nederland bestaat, doch alras moest hij van dit denkbeeld afzien, toen nadrukkelijk werd verzekerd, dat daartoe geen personeel zou kunnen worden beschikbaar gesteld. Bij het ter plaatste nader bezien van het vraagstuk is toen ook nog overwogen de inrichting van een gemeentelijke politie als in Holland en van een gewapende politie als in onze Oost, maar ten slotte is de heer Helfrich gekomen tot een afgerond voorstel tot het vormen van een militaire politie, waarbij het garnizoen zou verdwijnen en de bruikbare elementen bij de burgerpolitie zouden overgaan.

Deze militaire politie zou staan onder officieren van het Indisch leger, die vóór hunne uitzending in Holland een deskundige opleiding zouden gehad hebben. Inmiddels was reeds de uitzending van een ervaren inspecteur van politie uit Holland verzocht, om de reorganisatie voor te bereiden, terwijl de commissaris Appel in dienst zou blijven, zoo lang van zijn kennis van plaatselijke toestanden en verhoudingen partij te trekken zou zijn. Zooals bekend, is dit voorstel destijds afgewimpeld als te kostbaar, een minder begrijpelijk argument, wanneer men bedenkt, dat de invoering toch slechts geleidelijk had kunnen plaats hebben en de samenvoeging van de twee genoemde korpsen toch zeker op den duur een niet onbelangrijke besparing zou hebben moeten geven.

Men heeft daarop een weg ingeslagen, die, als met ieder lapmiddel het geval is, niet tot het voorgestelde doel kon voeren.

Gouverneur Brantjes heeft een oud hoofdinspecteur uit Amsterdam meegebracht, die in de bestaande organisatie en met handhaving van deze

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Eindelijk!
Wat eindelijk?

Ach, laat me toch uitspreken, please, eindelijk en ten langen leste, is in onzen roemruchten Kolonialen Raad 'n stem opgegaan — zij 't ook onder rossig lantaarngeflikker — in sonore klanken uitstippelend 'n afgerond plan voor een betere oeververbinding.

Dat is heusch 'n pak voor m'n hart.

Die speech had eigenlijk al minstens 'n 6 jaar geleden moeten schallen in en door dat knusse zaaltje schuin links van die stijle trappen, zuiver links van de kommerrijke zaalvestibule.

Mijn neus kruide, toen als radicale oplossing ook mijn hobby, mijn tunnel door den geachten spreker werd aangestipt, maar die krul ontkrulde zich weer met 'n vaartje, toen dat subliem idée doodgewoon onder den grond werd gestopt 6 voet diep, omdat 't te duur was, omdat 't te veel geld zou kosten.

Te duur!!

Great Scott, als ik raadslid was, stonden die 2 woordjes bij de eenige radicaal afdoende oplossing van zulk een 'n reuze-probleem, niet in mijn vocabulaire.

Never mind, afgezien van mijn koppig vastklemmen aan de leuning van de tunnel-escalier-roulant- in-spe, spijt 't me, 't niet eens te zijn met opzet van ondervoorzitter GORSIRA, hoe gecharmeerd ik ook ben, dat hij in den Kol. Raad de koe bij de horens heeft gepakt, 't initiatief genomen heeft, om aan dien onhoudbaren toestand 'n einde te maken, *hoe ook*.

Maar waarom toch niet eerst, al was 't maar alleen *pour acquit de conscience* 's gepolst, hoeveel Holland zoo'n tunnelbouw waard is?

Zoo pas heeft de IIe Kamer 'n millioen gestemd voor de Olympische spelen.

Waar men 'n millioen over heeft voor *sport*, zijn 'n millioen of 6 toch feitelijk 'n schijntje, wanneer 't *„to be or not to be"* van 'n Kolonie in 't gedrang komt.

Waarom ook niet eerst de Bataafsche 's gepolst, hoeveel 'n vrije vaart naar zee 'r waard is?

Geloof me, daar zal je gewoon paf van staan, als je die getypte reuzencijfers, paarsch op wit, onder de oogen krijgt.

Die lui zijn immers gewoon met millioenen te kegelen!

En mocht, noch Holland, noch de Bataafsche, onverhoopt iets voelen van dat tube'tje onderwater, wel dan zijn we nog even ver, nog precies in 't zelfde lamentabele statu quo, en dan pas behoeven we speurend te gaan snorren, zij 't ook met 'n brok in de keel, naar 't een of ander meest practische surrogaat, naar 't een of ander zoo gewiekst mogelijk lapmiddel.

Waarom ik 't met 't Ferry-op-rails-project van den ondervoorzitter v/d Koloniale Raad niet eens ben?

Luister en smul!

Zoek mijn kracht steeds in mijn geschrijf over zaken, waarvan ik beter weinig weet — en die zijn legio — door op informatie uit te gaan, bij daaromtrent deskundige personen.

Zoo truckte al heel gauw, na lezing van verslag der historische Koloniale laantaarn-zitting, in binnenzak van chauffeur 'n brief naar Scharlooweg 40, om nadere inlichting omtrent die Ferry'ke oeververbinding op wieltjes.

In dienzelfden binnenzak huisde 'n dag of wat later 't sympathieke antwoord, waarvoor ik dankbaar was, maar niet voldaan.

Ik piekerde, 't is iets, maar 't is niet dát, 't moet en kan practischer ingepikt worden.

Bracht toen peinzensmoe mijn reserve in 't vuur, en pende kort en bondig aan mijn vriend, MR. VELTMAN: „Amice, geef me 's je opinie omtrent die pont op wielen. je weet er meer van dan ik. Yours truly JAN PAUL."

En binnen 'n etmaal lag z'n breed beredeneerd antwoord reeds op mijn met inktmoppen bezaaid bureau.

Heb zoo even beweerd: Luister en smul.

Geluisterd hebt ge, *smul* nu met bezige gretige kaken.

't woord is aan MR. VELTMAN.

Ik copieer bijna letterlijk:

Geachte Jan Paul,

„Met belangstelling heb ik kennis genomen van de door U mij toegezondene plannen met teekening, omtrent oeververbinding.

„Uw idee echter van 'n Ferry op wielen is niet juist. Ook ik heb zoo'n installatie als de Heer GORSIRA bedoelt, nooit gezien.

„Zijn idee is, 'n Ferry, onder water geleid langs rails, door middel van staven of kettingen glijdend met groote langwerpige gleuven, zoodat de Ferry zich, tot zekere hoogte met hoog of laag water, alsook belast en onbelast, boven de rails bewegen kan.

„Dit maak ik op uit het idee van den Heer GORSIRA.

„Nu is dit idee wel goed, maar 't heft het afdrijven der Ferry door den stroom niet op, daar zij altijd, met 'n kettingverbinding zeer veel zijdelingsche beweging behoudt, hetzij naar stuur- of naar bakboord, en daardoor de kans beloopt aan de overzijde der haven juist *naast* de aanlegplaats aan te komen, in plaats van er recht voor, tenzij men deze abnormaal breed maakt.

„Nu kan men wel een breede invaart aan weerskanten der haven maken, hetgeen aan Otrabanda zonder bezwaar gaat, doch aan de Punda een bezwaar zal worden voor binnenloopende zeilschepen, die daar soms zeer dicht onder den wal doorgaan.

„Deze invaart maakt men trechtervormig, zoodat zij dan de Ferry altijd naar zijn juiste ligplaats dwingt.

„'t Grootste bezwaar van deze remmingen (zoo worden ze genoemd) is, dat ze aan zeer veel beschadigingen door de Ferry zelf blootstaan, en daarom duur zijn in onderhoud.

„Wie zich hiervan wil overtuigen, ga maar 's in New-York de aanlegplaats der Ferry's bekijken.

ingeschoven werd. Dat was een tactische en een practische fout, omdat men nu eenmaal een korps, dat als zoodanig niet deugt, niet verbetert door er een enkel goed element in te brengen, zij het al dat men dit element eenige macht en invloed geeft. En dit laatste heeft men nog niet eens gedaan.

Toen is de heer Elhorst in arrenmoede heengegaan, en de politie — wij hooren er gelukkig niets van.

Waarom wij dit alles ophalen, hoewel het tot het verleden behoort? Om twee redenen. Vooreerst om de regeering op het hart te binden, dat zij, die dezen toestand heeft laten geworden en heeft bestendigd, van hare verantwoordelijkheid en van haar plicht om nu eindelijk eens afdoende te helpen, te doordringen, en voorts om de reorganisatoren van straks duidelijk te maken, hoe het niet moet gebeuren.

Aan de Hollandsche gewapende politie en de marechaussée zal dus nu de leiding der reorganisatie komen. Dat ziet er prachtig uit. En dat men een kapitein met de leiding belast is uitnemend. Uit hoofde van zijn rang en van zijn ervaring zal deze al wat in Curaçao politie-autoriteit is, ver achter zich stellen. Wij denken daarbij niet aan het tegenwoordige opperste „hoofd der politie", den procureur-generaal bij het hof van justitie. Eisch van slagen achten wij, dat naast het brengen van deugdelijke elementen in het korps, men beginne met eene strenge en volstrekte scheiding van justitie en politie. Deze laatste moet een eigen „hoofd" hebben. dat onder den gouverneur niemand boven zich heeft, en de procureur-generaal worde en blijve als zoodanig „hoofd" van het parket. Doet men dit niet, dan blijft een der vitia originis van den tegenwoordigen toestand bestaan, en dan vreezen wij, dat deze reorganisatie den weg van hare voorgangsters zal gaan.

Gebroken moet ook met het tweeslachtig karakter van het korps. Dit schijnt gelukkig ook in de bedoeling te liggen, want de Minister heeft meegedeeld, dat tot *opheffing* van het burger politiekorps besloten is. Wel staat er, dat dit geval is met het korps *op* Curaçao, maar wij hopen, dat dit een schrijffout is voor *in* Curaçao, en dat men de andere eilanden niet anders behandelen zal dan het hoofdeiland.

Dit brengt ons op iets anders. De bevoegdheid en de verantwoordelijkheid der plaatselijke commando's, door de zee van het politiehoofd gescheiden, is bijzonder groot. Hoewel het verblijf op de andere eilanden wellicht minder aangenaam is dan dat op Curaçao, zal men toch daarheen het beste personeel moeten sturen. Eerst na eene opleiding op Curaçao is men geschikt tot den dienst op de andere eilanden. En zoolang daar geen keurkorps met prima kader bestaat, drage men de leiding op de eilanden uitsluitend aan Hollandsche politiekrachten, liefst niet minder dan opperwachtmeesters der marechaussée, op. Op den duur achten wij een inlandsch kader met leidende bevoegdheid geenzins onmogelijk, al zal men steeds moeten rekening houden met plaatselijke eigenaardigheden, die in eene kleine maatschappij, waar iedereen allen kent, bijzonder zware eischen stellen, aan hen, die geroepen zijn om op onpartijdige wijze recht en orde te handhaven. Meer willen wij van dit delicate punt niet zeggen.

Het zal wel niet in de bedoeling liggen, met één slag een nieuw korps te vormen. Geleidelijke overgang tot den gewenschten toestand ligt waarschijnlijk in de bedoeling. Men moet daarom van de aanwezige krachten zien te maken, wat ervan te maken is. Technische opleiding en invoering van een voorbeeldige discipline in het korps, leeren recht doen zonder aanzien des persoons daarbinnen en daarbuiten, zal de reuzentaak van de nieuwe leiders zijn. De nieuwe krachten, vooral veel kader, moeten die opleiding achter den rug hebben, en aan strenge tucht gewend zijn; haar moet dan nog geleerd, de Curaçaosche bevolking te leeren kennen, begrijpen en waardeeren, en hare niet-misplaatste gevoeligheden te ontzien. Ook dat zal niet gemakkelijk zijn.

Maar toch, wanneer de schouders onder dit werk van grootere beteekenis, — te grooter naarmate de kolonie, meer in het bijzonder door haar zoo gunstige ligging in 't wereldverkeer, aan beteekenis wint — gezet worden, en de ernstige wil voorzit, deze zaak nu eens afdoende te regelen, gelooven wij, dat wat men zich voorstelt langs den geschetsten weg kan bereikt worden."

KOLONIALE RAAD.

Zitting van den 2n. dezer.

De Voorzitter ED. S. LANSBERG opent de Vergadering en zegt:

„MIJNE HEEREN, alvorens een aanvang te maken met onze werkzaamheden in dit nieuw zittingjaar is het mij een behoefte den dank van den Raad te brengen aan het afgetreden lid, den Heer JORGE SUTHERLAND, die lange jaren zijne beste krachten belangeloos gewijd heeft aan de behartiging van de belangen van Curaçao en wiens adviezen door ons, mijne medeleden, steeds op prijs werden gesteld.

Om zijn prettigen omgang en zijne aangename wijze van debatteeren vooral, had hij duurzame sympathiën verworven. En gelijk wij hem steeds in vriendschap zullen gedenken, bevelen wij ons in zijne voortdurende vriendschap aan."

Alsnu komt in behandeling het ontwerp ter aanvulling van de verordening van den 20n. Juni 1924 ([illegible]) 1924 No. 30), waarbij voorloopig wordt vastgesteid de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1925, *(bekostiging van den* TELEFOONAANLEG *te Willemstad.)*

Het lid H. J. BEAUJON, zijn stem toelichtende, zegt, dat hij tegen het ontwerp zal stemmen, omdat hij in beginsel is tegen staatsexploitatie en ontwikkelt de gronden waarop die beginselen steunen.

Het lid de VEER ABRAHAMSZ vraagt hoe het Bestuur zich voorstelt het tarief te bepalen.

Het lid MADURO zegt dat het lid BEAUJON niet alleen staat, hij is ook tegen staatsexploitatie, maar zal toch vóór het ontwerp stemmen, omdat wij anders in 1927 zonder telefoon zullen zitten.

Het lid J. J. BEAUJON is ook tegen in eigen bedrijf nemen van het telefoonwezen door het Gouvernement, daarenboven is hij van meening dat de aanleg veel meer zal kosten dan het geraamde bedrag, op grond vooral dat de kabel ondergronds zal worden aangelegd, maar zal toch vóór het ontwerp stemmen om dezelfde reden door het lid Maduro aangevoerd.

Nadat de Heer BAKKER gemachtigde van het Bestuur het ontwerp verdedigd en de gevraagde inlichtingen had gegeven, kwam het ontwerp in stemming en werd aangenomen met acht stemmen tegen één.

Het lid H. J. BEAUJON stemde tegen.

Berichten uit de Kolonie.

Allen, die MET 1 JULI a. s. zich met vooruitbetaling op de AMIGOE DI CURAÇAO, abonneeren, ontvangen de nummers tot dien datum GRATIS.

Gevaarlijk

Op Pinksterdag werd door de beide loodsen de Heeren Hoek en Beaujon in het Schottegat op een afstand van nauwelijks 8 Meter een haai van ongeveer 7 voet lengte opgemerkt.

Visschers en zwemmers opgepast.

Groote schoonmaak.

De vorige week vernamen we, dat aan alle buitenlandsche prostituées alhier verblijvend was aangezegd vóór 1 Juni het eiland te verlaten. De uittocht was in vollen gang. Nu is het natuurlijk niet onmogelijk, dat er hier of daar zich nog de een of andere schuil houdt en aan de mazen van het politie-toezicht zoekt te ontsnappen. Doch we hebben door dezen voortreffelijken maatregel weer zooveel vertrouwen gekregen in onze Justitie, dat we mogen verwachten, dat ze zichniet met halve maatregelen zal tevreden stellen.

De Red D Line.

Dinsdagmorgen is hier voor de eerste maal binnengeloopen het nieuwe stoomschip *Trujillo* van de *Red D Line*. Het had twee groote lichters, ieder van 500 ton, op sleeptouw bestemd voor Maracaibo, zooals wij onlangs reeds vermeld hebben.

Het stoomschip *Caracas* kwam Maandagmorgen binnen. Doch de algemeene verwachting, dat [illegible] zich aan boord van de gestrande *Zulia* bevindt, werd niet bewaarheid. Naar het schijnt mocht de kapitein deze niet afgeven.

— De *Zulia* zit nog steeds vast op de Roques eilanden. Naar het schijnt bestaat er geen gevaar.

Ook heeft het schip nog geen lek bekomen en maakt geen water.

Naar men zegt heeft de *Zulia* een lading in vóór een waarde van 400.000 dlls. bestemd voor La Guayra, Curaçao en Maracaibo.

Het SS. *Merritt* (een boot gelijk de *Relief*) van dezelfde bergingsmaatschappij *Merrith Chapman & Scott Corporation* van New York houdt nabij de *Zulia* de wacht. Het ruwe weer maakte het nog niet mogelijk door overname van een gedeelte der lading het schip wat lichter te maken.

Consulair verdrag met Mexico.

Een wetsontwerp is 4 Mei ingediend bij de Tweede Kamer tot goedkeuring van het op 4 Januari 1913 te 's Gravenhage consulair verdrag betreffende de toelating van consulaire ambtenaren van Mexico in Nederlandsch-Indië, Suriname en *Curaçao*.

De omstandigheid, dat eerst thans bericht van de Mexicaansche regeering is ingekomen, dat zij voornemens is het verdrag binnenkort aan de goedkeuring van den senaat te onderwerpen, is oorzaak, dat van de zijde der Nederlandsche regeering niet eer maatregelen zijn genomen, die tot ratificatie konden leiden, aldus de inlichting.

Het verdrag werd gesloten in de Nederlandsche en in de Spaansche taal.

Venezuela-spoorweg.

De *Maasbode* verneemt uit Caracas, dat de groote Venezuela-Spoorweg, die tot dusver een Duitsche onderneming was, in een Spaansche vennootschap zal worden omgezet. Het aandeelenkapitaal ten bedrage van 20 millioen pesetas bevindt zich in handen van de Disconto-Gesellschaft en de Norddeutsche Bank.

Villa „La Fama."

Deze uitgestrekte gronden, toebehoorende aan den Heer L. CAMARENA, en gelegen achter *Monteberde* op Pietermaai, missen alle verkeerswegen, zoodat zij voor auto's in het geheel niet toegankelijk zijn. Steeds meer en meer worden daar tal van nette huisjes opgebouwd. Aan het verzoek onlangs aan den Gouverneur gedaan, (ook in ons blad gepubliceerd) om betere toeganswegen, is door Z.Exc. Gouverneur BRANTJES goedgunstig beschikt. Deze week zijn een 40 tal militairen begonnen het hout te kappen en een breede weg voor het verkeer in orde te brengen.

Steeds meer inbraken.

De dief (of dieven) op Pietermaai schijnt geen vrees of gevaar voor ontdekking te kennen. Vrijdagnacht was hij op het dak van den Heer ODIVIO ALBERTIJN reeds bezig de pannen weg te trekken om zóó binnen te komen. De eigenaar, die boven sliep, maakte alarm, waarop de dief de vlucht nam. Maandagnacht bracht [illegible] bij den Heer PETRUS TROMP. Men heeft hem nog achterna gezeten, doch de poging om hem in handen te krijgen, mislukte.

— Eergisternacht is er ook op Otrabanda ingebroken in het huis bewoond door den Heer J. Gorsira, eigenaar van Sta. Martha. Er werden juweelen, zijden kleeren, een spaarbankboekje en geld gestolen. Dit spaarbankboekje is voor den eigenaar geen verlies, want dit kan terstond door een duplicaat vervangen worden en voor den dief is het geen voordeel eer het tegendeel. Als hij ten minste niet erg uitgeslapen is, kan dit boekje een middel worden om den dief in handen te krijgen.

Maar met nog meer recht kunnen we vragen waar blijft de politie?

Voor den goeden naam van onze politie hopen we, dat ze hem eerstdaags te pakken krijgen.

Nieuwe Consul.

El Bol. Com. bericht dat tot Consul van Colombia alhier is benoemd de Heer ANTONIO MARIA REVALLO.

— De Heer RODGER, Directeur van *The Lago Oil Co* van Aruba, is benoemd tot vice Consul van Engeland aldaar.

Petroleumbronnen.

Sedert Woensdag loopt het gerucht in de stad, dat de petroleumputten van *La Rosa* langs het meer van Maracaibo in brand stonden.

Zooals men weet, betrekt de *Isla* en ook de *Lago* van Aruba een groot deel van haar ruwe olie uit deze concessies.

Daar verschillende *derriks* (boortorens) geheel van hout gebouwd en daar zeer dicht op elkander staan, is het gevaar uiterst groot, dat ze allemaal in brand zullen vliegen. Bovendien bevinden zich daar verschillende *open* reservoirs in den grond uitgegraven, omringd door aarden dammen en geheel gevuld met olie. Berichten uit Maracaibo melden, dat de brandende olie zelfs in het Meer van Maracaibo vloeit.

Berichten gisteren ontvangen, melden dat de brand gelukkie weer gebluscht is.

Gouden Standaard.

Op hetzelfde tijdstip hebben Engeland en Nederland weer den *gouden standaard* ingevoerd.

In de Zitting van de Tweede Kamer op 28 April legde de Heer COLIJN, minister van Financien, de volgende officieele verklaring af.

Te beginnen met morgen 29 April verleent de Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, dispensatie van het verbod van uitvoer van goud, gouden munt en muntmateriaal, en tevens zijn er maatregelen genomen om den door de dispensatie ingetreden voorloopigen toestand te bestendigen.

Van morgen af houdt de Nederlandsche Bank zich aan de verklaring van 1903, die in 1914 buiten werkking werd gesteld, en zal weer handhaven en voortzetten haar vroegere goudpolitiek. Spreker voegt hieráan toe, dat met ingang van denzelfden datum, Ned.-Indië, Engeland, Australië en Nieuw-Zeeland maatregelen van gelijke strekking nemen. De Nederlandsche Bank zal uitsluitend rekening houden met de wisselkoersen van die landen en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en niet met die, welke den gouden standaard nog niet volledig hebben ingevoerd. Voor binnenlandsch verkeer worden echter geen gouden tientjes en vijfjes beschikbaar gesteld. Uitvoer zal echter eerst mogen plaats hebben als de wisselkoers boven goudpariteit zal zijn.

Het is wel interessant nu na te gaan, hoe of de wisselmarkt reageert op deze regeeringsverklaring?

Reeds *daags na* de verklaring van Minister Colijn liep de gulden te New-York aanmerkelijk op tot 40.15

„'n Tweede groot bezwaar is, dai deze onderwater-sleep-beweging zeer veel kracht van de machine eischt, vermeerderd nog met de weerstand op de rails.

„Het derde en grootste bezwaar is het *leggen* van de rails. De haven toch is daar ter plaatse 500 voet breed, en nu begrijpt een ieder, die iets aan mechanische sterkteleer gedaan heeft, dat deze rails, om over deze lengte niet door te buigen, enorm zwaar moeten worden. De rails toch moeten beschouwd worden als 'n vrijliggende staaf, alleen aan de uiteinden ondersteund.

„Een staaf nu van 500 voet lengte, krijgt 'n enorm groot doorbuigingsmoment, en 'n ieder die zulk 'n lengte berekenen moet, die niet doorbuigt, slaat de schrik om 't hart.

„Doch verondersteld 'n oogenblik, dat ze te construeeren was, hoe moet men ze dan leggen?

„In ieder geval moet ze uit verschillende stukken worden opgebouwd, en dit moet boven water geschieden, om dan kant en klaar over de geheele lengte gelijkmatig te zakken, op dezelfde manier, als men in Holland de zinkbuizen der waterleiding legt.

Om dit te doen, moet de haven — dat kan ik u gerust verzekeren — *minstens* 14 dagen voor alle scheepvaart gesloten worden, en wie zou dit nu in z'n hoofd durven halen? Daarbij als die rails op 12½ M. diepte gelegd moeten worden, dan moet men toch zeker eerst de haven aan beide zijden uitdiepen.

„Het spijt mij voor den Heer GORSIRA, maar zijn plan lijkt mij onuitvoerbaar, doch wil hem gaarne te gemoet komen, en zijn idee verder uitwerken.

„Om in zijn lijn te blijven, zaag ik die onder-water-sleepbeweging, vlak bij den bodem der Ferry af, en breng de geleiding in langs richting door de Ferry heen in de vorm van 'n ketting, die men over de haven spant, dan krijgt men hetzelfde als de kettingboot té Amsterdam, die tusschen *Ruiterkade* en 't bekende *Tolhuis* vaart.

„Elke Amsterdamsche jongen kent die.

„Deze groote Ferry, waarop minstens 6 groote auto's in het middenvak geladen worden, en in de beide zijvakken ± 200 passagiers bergt, beweegt zich dwars over 't *Noordzeekanaal* vlak voor de stad, waar dagelijks zeker meer dan 1000 vaartuigen passeeren.

„Zij beweegt zich door middel van 'n ketting, welke *in* het vaartuig over een machine loopt, als de ankermachine van 'n stoomboot. Vóór trekt ze de ketting op, achter laat ze hem weer lustig zakken, zoodat de scheepvaart absoluut geen belemmering ondervindt, zooals u ziet: 't ei van Columbus.

„Laat dus Mr. GORSIRA in de Kol. Raad voorstellen 'n Ferry te koopen aldus ingericht, met de benoodigde kettinglengte, deze spannen we over de haven, en klaar is Kees.

Tot verdere inlichtingen gaarne bereid.

Uw dw. dr.

L. VELTMAN.

Wat dunkt u, — tunnelproject is uitgeschakeld — van deez sober en toch zoo op-en-de-top practische, ja, voor de hand liggende oplossing van de Willemstadsche question brûlante: hoe kom ik in Godsnaam de haven over, als de brug (?) open is?

Waarom of ik zoo'n sierlijk vraagteeken krul, achter dat woordje „brug"? Wel, omdat 'n brug die meer open als dicht is (en daar gaan we hard naar toe), geen brug meer is, maar 'n vacuum, 'n gat in de lucht, 'n niks met aan allebei de kanten wèl wat, juist 't contrarie, wat 'n rasechte brug behoort te zijn.

Beroemde brug, uit mijn studentenjaren, van CAESAR, den man u weet wel van *„Tu quoque, Brute"*, deed zoo idioot niet. In diezelfde gelukkige gym-periode heeft mijn meetkunde-prof. me toen ook met veel aplomb gedoceerd dat „'n rechte lijn de kortste afstand is tusschen twee punten", maar die goeie man was nooit op Curaçao geweest, anders had ie zoo'n enormiteit nooit verkocht.

Hoe zoo?

Wel, sta's met je auto vóór de pas open brug 's morgens om half 10, als de olievloot in-en-uitvaart.

De *kortste* afstand tusschen die 2 punten — Punda en Otrabanda — is op dat oogenblik toch positief de *lange*, om 't Schottegat kronkelende draaiende weg, is 't niet zoo?

Waar blijf je nu met je *rechte* lijn, tusschen 2 punten, die de kortste is? 'n Paradox?

Wel, neen, slechts 'n vleugje *Einsteinerij*.

Ná dit ietwat geëxalteerd intermezzo, eventjes vastgelegd, dat ik voor 't plan-VELTMAN heel veel voel.

Hoop met groote hoop, dat in e. v. Raad èn rail- èn ketting-Ferry op 't program zullen staan, 't pro en contra ampel zal besproken worden, en dat Mr. Gorsira *niet* op den voorzitterszetel tronen zal.

Versta me goed, niet dat ik'm 'n gemakkelijk zitje op dien mooien stoel misgun, heelemaal niet, maar ik ben huiverig weer te zullen hooren: „Bespreking daarover (Ferry) zou mij in 't debat kunnen brengen, en dat moet ik van avond voorkomen".

Iets was me niet duidelijk in Mr. Gorsira's speech, en wel 't volgende: Railferry zou aan Pundakant moeten landen „vlak voor 'n stukje fortmuur, waarvan de historie niets zegt, enkel de chronique scandaleuse wat fluistert in Boccacio's stijl."

Nu snap ik heel goed de beteekenis van die uitheemsche woorden, maar waar ze op slaan, dat weet ik op geen stukken na.

„Toedjoe" gezadeld en naar de naburige plantage Siberië getogen op informatie, naar Mr. A. G. Statius Muller, den oud-voorzitter van den K. R. die, als ge dit leest, reeds dagen dobbert op de Atlantic-golven aan boord van de *„Rensselaer."*

Ná 'n geanimeerde conversatie over melkkoeien, krachtvoer, stamboekstieren, buggies, kaptein Metus en Brussel, eindelijk den vraag uit waarom ik zijn wou.

Neen, hij begreep ook heelemaal niet, wat Mr. Gorsira daarme bedoelde. Hij zou 't 'm 's vragen, als ie in de stad kwam.

Nog even wijs als te voren, ietwat in de wieken geslagen door deez' reuze-wanbof kenterde ik weer huistoe.

Zou 'n kleine explicatie te veel gevraagd zijn van den spreker over deez' veel te denken gevende woorden?

Misschien zit er wel 'n parelend brokje copie in voor 'n epoque-makende Curaçaosche roman van 2 deelen, verlucht door gekleurde prentjes op geglaceerd luxe-papier. Waarom niet?

Die aangestipte landingsplaats aan Pundakant bezuiden de brug, vlak vóór 't stukje fortmuur, is gevaarlijk terrein voor me, bezaaid met voetangels en klemmen.

't Is oer-logisch, dat in dàt geval die fortmuur met ab-en dependenties moet worden opgeblazen, want je kunt toch niet vergen, dat Ferrypassagiers bij landing, als getrainde beklauteraars van de Matterhorn, dien loodrechten muur eventjes zullen nemen, wat vooral bezwaarlijk is voor corpulente dames op leeftijd.

Maar over die wegblazerij is inderdaad al zoo hevig geredekaveld, hard tegen hard, dat ik me voorloopig spaar hierin van advies te dienen; je vingers branden is 'n zeer onaangename sensatie.

* *
*

Mijn nieuwe groom — Wolfie's troonopvolger — komt als een wervelwind binnengestoven met de tijding, dat 'n man morgenochtend vroeg met de truck naar de stad gaat, en of de copie klaar is.

All right, kleine hittepetit, zeg 'm dat ie over 'n kwartiertje terugkomt, en ga jij nu maar slapen.

Lees in *Boletin* van 19 Mei l.l. 'n telegram uit den Haag dat ze van plan zijn „to make the port of Willemstad an important worldport, one of the largest fuel oil basis in the world."

Verder kabelen ze over „to erect a *mammoth* oil refinery on this Carribean island". Geeft zulks niet veel te denken?

Maak me sterk, dat die mammouth op 'n zonnigen drukken middag met ze'n onbehouden pooten die moderne rail of kettingboot plus antidiluviaansche brug tot mosterd trappen zal, onder 'n nijdig: weg er mee, verdwijn heen-en-weerscharrelende landrotten, en graaf je toch 'n weggetje, als 'n mol, onder de havenbedding.

„De welvaart van Curaçao hang, immers", zooals Mr. BOETZELAER VAN DUBBELDAM in de IIe. Kamer, 't zoo schoon zegt, „aan den eenigen spijker van de petroleum."

Wat dat toch wel zijn mag, 'n spijker van de petroleum?"

Weet drommels goed wat 'n „spijker is, van die dingen, je weet wel, waar je gewoonlijk *naast* op je arme fikken slaat.

Weet ook wat 'n Spijker-auto is, maar met 'n tank vol *petroleum*, krijg je er nog geen schot in, de beste chauffeer zelfs nog niet.

Weet zelfs ook wat spijkerbalsem is, je panacée tegen winterhanden, 'n foltering op onze W. I. eilanden, Goddank niet inheemsch.

Weet zelfs ook wat spijkerschrift is, maar zou aan 'n heel klein jokke'tje debet zijn, als ik beweerde 't even vlot te kunnen lezen als mijn moedertaal.

Maar 'n „spijker van de petroleum" en nog wel de *„eenige* spijker van de petroleum," ik geeft 't op, 't is me te machtig.

Zou den Inspecteur van Onderwijs vriendelijk willen voorstellen bij de e. v. examenkwesties voor de derde klassers, deez' vraag te willen inlasschen:

Wat is de beteekenis van:

„De welvaart van Curaçao hangt aan den eenigen spijker van de petroleum".

Dan komt er misschien licht in de voor mij inktzwarten duisternis, en zij 't dan ook slechts 't sputterend gepink van 'n gloeienden spijker, mijn dankbaarheid zal niettemin grenzenloos zijn.

En nu is 't weer welletjes.

Verdwijn fluks achter mijn klamboe.

Slamat tidor!

Jan Paul.

San Willibrordo

1 Juni 1925.

een stijging dus met 0.10 in één dag. Overigens is de positie van de Nederlandsche Bank sterk te noemen: de goudvoorraad bedraagt thans f 479.4 millioen, de buitenlandsche wisselportefeuille f 146.6 millioen, daarnaast staan nog de buitenlandsche saldi. Men zal de toestand dus ongetwijfeld zonder overdreven zorg tegemoet kunnen zien, temeer, daar in verband met de boven reeds aangeduide buitenlandsche samenwerking ook steun uit die richting wel niet zal ontbreken.

Natura Artis Magistra.

Wij ontvingen het onderstaand schrijven van den Directeur van den algemeen bekenden *Zoölogischen Tuin* te Amsterdam, genaamd *Natura Artis Magistra* of zooals hij in den volksmond heet: *Artis*: of ook wel: *Dierentuin*.

„Gedurende en ook thans nog na den oorlog is het betrekken van dieren wegens de hooge kosten steeds bezwaarlijker geworden en zijn de zendingen van dieren door onze vrienden en belangstellenden in Nederlandsch West-Indië tot ons groot leedwezen afgenomen, niettegenstaande de *Koninklijke West-Indische Maildienst* dieren voor ons Genootschap vrachtvrij vervoert en alle kosten, door verzorging en voeding der dieren aan boord veroorzaakt, bij aankomst door ons met de genoemde Maatschappij wordt vereffend.

Met een aansporing in Uw geacht blad tot het verrijken onzer verzamelingen en onder vermelding van bovengenoemde mededeeling omtrent de verzending en de kosten van verzorging en voeding aan boord der schepen der K. W. I. M. zoudt U ons ten zeerste verplichten.

Wij doen in deze een beroep op uwe ons bekende belangstelling in ons Genootschap, dat inderdaad den steun en de medewerking onder vrienden in Nederlandsch West-Indië behoeft om aan zijn doel en zijne bestemming te kunnen blijven beantwoorden."

Wij bevelen dit schrijven ten zeerste aan in de aandacht, belangstelling en medewerking onzer lezers.

Ontvangen

van het Agentschap van K.W.I.M. alhier een nieuwe tijdtafel van de *Colonlijn.*

De Immigratie in de Ver. Staten.

In welke mate de immigratie van landverhuizers in de Ver. Staten de laatste jaren beperkt is moge blijken uit het volgende:

In 1913 werden nog 946.000, dus bijna 1 millioen landverhuizers, in de Ver. Staten toegelaten. Als gevolg van de verscherpte beperking der immigratie, nam in de na-oorlogsjaren het aantal landverhuizers, dat jaarlijks werd toegelaten, voortdurend af. In 1923 bedroeg het nog slechts 344.000, terwijl het nu beperkt is tot 160.000. Voor de stoomvaartmaatschappijen, die vroeger zoo'n ruim aandeel hadden in het landverhuizers transport, een enorme schadepost.

New-Zealand Line.

Den 13n Juni wordt het S.S. *Ruahine* van Nieuw-Zeeland hier verwacht met bestemming naar Southampton.

Vreemdelingen.

Daar zijn sedert een paar jaar hier tal van vreemde werkkrachten, speciaal van Venezuela, vooral in het havenbedrijf werkzaam, die in den laatsten tijd bij de uitbreiding die de scheepvaart alhier nog voortdurend ondervindt, blijven toestroomen.

Waar deze menschen op eerlijke wijze den kost verdienen en zich ordelijk gedragen, valt daar niets tegen te zeggen.

Doch tegelijk zijn er ook andere elementen binnengeslopen, waarvan dat niet kan gezegd worden. Dat zijn vooreerst de talrijke prostituées, doch daaraan is in de laatste weken gelukkig paal en perk gesteld. Tweedens zijn er nog anderen. Dat zijn mannen, die hier onder den schijn van werk te zoeken, eigenlijk in troebel water komen visschen, die zonder middelen van bestaan, ook geen eerlijk middel van bestaan trachten te verkrijgen. Waarvan zij leven, is een raadsel, hun gedragingen zijn uiterst suspect. Zij zijn het voornamelijk, die niet zonder reden verdacht worden van de tallooze diefstallen en inbraken, die hier in de laatste weken plaats vonden.

Elk land heeft het recht om vreemdelingen, die zonder werk, zonder middelen van bestaan rondzwerven, eenvoudig buiten de grenzen te zetten.

Waarom zou men *hier* dan met die lui consideratie gebruiken?

Officieele Berichten.

Aan de heeren C. J. Debrot en P. L. de Haseth zijn, op hun verzoek, eervol ontslag verleend als respectievelijk lid en plaatsvervangend lid van de commissie ten einde na te gaan en te onderzoeken of zij, die zich daarvoor aanmelden en den leeftijd van achttien jaren hebben bereikt, voldoende bekwaamheid bezitten om als bestuurder van een motorrijtuig op te treden, en de heeren O. Haffmans en A. W. de Haseth zijn benoemd tot respectievelijk lid en plaatsvervangend lid van bovengenoemde commissie.

Mevrouw J. S. G. Haayen-Spit, hoofd der Wilhelminaschool alhier, is in activiteit hersteld, en Mej. M. S. A. Neuman, onderwijzeres derde klasse aan de Wilhelminaschool alhier, is overgeplaatst naar de Emmaschool.

De loods R. J. Beaujon is voor zes maanden naar Aruba gedetacheerd om als loods werkzaam te zijn in de St. Nicolaasbaai.

In arrest.

In de laatste dagen zijn een 5 of 6 tal individuën door de politie achter slot gebracht, die verdacht worden van de talrijke inbraken hier in den laatsten tijd gepleegd.

Het zijn allen Venezolanen en Colombianen.

Oproeping.

Allen, die iets te verderen hebben van, verschuldigd zijn aan-, of onder hunne berusting hebben van wijlen **Mevrouw Henriette Constancia Victoire Meyer**, *weduwe van den* **Heer Hilarion Fowler**, *alhier overleden op den 20sten Mei 1925, worden hierbij verzocht hunne rekeningen te willen indienen, het verschuldigde aan te zuiveren of de onder hunne berusting zijnde zaken in te leveren vóór den 15den Juni 1925, ten kantore van den ondergeteekende, Breedestraat, bovenhuis No. 18.*

De Praktizijn,
J. L. C. MONSANTO.

2—3

BUITENLAND.

Hij is overleden.

HUGO RETTAUER, de schrijver en verbreider van kwaadaardig-vieze boeken en denkbeelden, is aan de gevolgen van en op hem gepleegden moordaanslag overleden. De vader Otto Rokstock heeft toch wel gehandeld uit de beweegreden om zijn mede jongelieden te bewaren voor zedelijk bederf. En op zijn eigen leven viel voordat hij deze aanslag pleegde, niets aan te merken. Zelfs een allesbehalve christelijk blad als *Neue Freie Presse* zegt dan ook:

„Moeten wij eigenlijk niet allemaal met het schaamrood op de kaken voor dien moordenaar staan; zijn *wij* eigenlijk niet de ware schuldigen en moeten wij het zeggen, dat indien bijtijds de openbare meening zich te weer had gesteld tegen dergelijke onzedelijke praktijken, deze daad niet begaan zou zijn!"

En uit Weenen werd over de zaak, die veel opschuldding veroorzaakte, aan *het Vaderland* geschreven:

„Dat Rettauer een kwaadaardig en allesbehalve sympathiek, ja een weerzinwekkend individu was, zal niemand, die het tegenwoordige Weensche leven kent, kunnen loochenen. Mannen als hij zijn er eigenlijk wel altijd geweest; vroeger kende men ze echter alleen maar in enkele litteraire café's; dat ze thans een groot rol kunnen spelen en algemeen bekendheid verwerven, is een gevolg van de omstandigheden, die de revolutie hebben in 't leven geroepen en van de thans heerschende absolute vrijheid der pers. Deze absolute vrijheid heeft ook een aantal Boedapester ondernemers op het gebied van het journalisme naar Weenen doen overkomen. Dit Oostersche element zonder eenige kultuur of moraal heeft een nieuw type van dagblad doen ontstaan en de politieke, maatschappelijke en ook sexueele anarchie, welke in die nieuwe bladen heerschte, maakte op den duur ook een zuiver erotisch weekblad mogelijk. Rettauer is de uitvinder van dit genre.

Deze bladen zijn werkelijk een schandvlek in het Weensche straatbeeld en een bestendige zorg voor de ouders van half volwassen kinderen, want het is, helaas, een feit, dat ze juist onder de jeugd 't meest gelezen worden. Die bladen zijn allen op dezelfde wijze in elkaar gezet: een paar photo's van min of meer gesluierde naaktheden, een den sexueelen lust prikkelende roman en een paar pagina's vragen en antwoorden over kwesties van sexueele psychologie, een aantal schuine moppen en een hoop advertenties, die tot hetzelfde genre behooren en waarin „vriendschappen" van allen aard worden gevraagd en aangeboden. Zulk weekbladen worden op straat gevent en verkocht tegen den prijs van 20 nieuw-Oostenrijkschen Groschen, ongeveer 7 centen. Een poging om langs een omweg dit genre couranten door de justitie te doen verbieden, is reeds eenmaal mislukt en het publiek moest dus wel zelf ingrijpen.

Toch zal men niet zonder zorg dezen nieuwen toestand zien ontstaan. De Weensche bevolking kan er zich toch onmogelijk over verheugen, dat in Weenen zelf de Balkanzede van het eenvoudige vuistrecht ingeburgerd wordt; integendeel, de stad moet zich juist nu meer dan ooit moeite geven om het oude woord van den vroegeren keizerlijken kanselier, Graaf Metternich, volgens hetwelk het Oosten eerst buiten de muren van Weenen begint, tot waarheid te maken. Men had het dan ook zeer goed begrepen, dat een vader of broeder, wiens dochter of zuster bedreigd door den noodlottigen invloed van Rettauer's handel in erotische litteratuur dezen man eens flink afgeranseld had.

Rettauer gaf zelfs een spreekuur waar tallooze vrouwen en meisjes „inlichtingen" kwamen vragen.

De zaaier van onkruid en giftplanten is dood, het vuil gewas blijft groeien."

Het groote diplomatieke Centrum.

In het *Handelsblad* schrijft NYPELS over de beteekenis van het VATICAAN voor de politieke belangen der mogendheden.

We ontleenen er het volgende aan:

„Wanneer men op vele reizen langzamerhand geleerd heeft, vele talen, ook als men die zelf niet spreekt, te herkennen, dan zal men deze alle hooren en nog tallooze, die men niet thuis kan brengen. Alle rassen, alle huidkleuren van onzen aardbol, van de blankste Skandinaviërs en Kaukasiërs tot de meest gitzwarte negers zal men, in de kleedij van de een of andere katholieke orde of geestelijke waardigheid, of door pelgrims onder hun geleide, zien binnenzwerven tusschen de machtige zuilengaanderijen, de heerlijkste schepping van Bernini, en dan verdwijnen in de kerk met het graf van den Heiligen Petrus, of de in de toegangen tot het Vaticaan.

Uit alle oorden van de wereld, tot uit de verstgelegen, door muskieten verpeste negerdorpen en uit poolstreken, waar een mensch onder veel berenhuiden en robbevet nog juist niet doodvriest, zwermen ze hierheen, naar dat graf; maar ook naar de werkkamers dergenen, die bij deze prachtige basiliek, als ministers van hun vorst, leiding geven aan deze geweldige gemeenschap en organisatie.

Die duizenden en duizenden, die hier, dag in dag uit, als naar een bijenkorf heenzwermen: geestelijken, missionarissen, geloovigen van alle rangen en standen, worden er gezeefd naar gelang van hun importantie. Ze komen tenslotte allen terecht, daar waar ze, tot meer glorie en macht van de Kerk, het nuttigste hun steentje kunnen bijdragen.

Welke regeering beschikt over zoo'n uitgebreid, over zoo'n toegewijd en betrouwbaar consulair-corps, over zulk een inlichtingsdienst?

Deze organisatie, in lange eeuwen steeds verder uitgebreid en gegroeid, is iets geweldigs geworden, eenig waarschijnlijk in de geschiedenis der menschheid, en waar alle *Foreign-office's* en *Quai d'Orsay's* kinderspel naast zijn.

Het ware m.i. wenschelijk, dat allen, die het nut of de gewenschtheid van een vertegenwoordiging bij het Vaticaan nog niet inzien, eens een dag of wat in dit Rome konden rondkijken. Principieële bezwaren zouden zoodoende waarschijnlijk niet uit den weg te ruimen zijn, maar al wie het groote belang begrijpt van steeds op de hoogte te blijven van wat in deze bestingelichte centrale ter wereld geregeld binnenloopt; zal zeker spoedig de overtuiging krijgen, dat wellicht geen gezantschap zulk een prachtige observatie- en luisterpost is als juist dat bij het Vaticaan.

Over groote bewegingen, als het voortdringen van het bolsjewisme in het — ook in ons — Oosten; over de verschillende argumenten, die de zendelingen en vertrouwden van de Komintern voor hun propaganda daarginder bezigen; over de uitwerking daarvan over den rising tide of islam, over de combinatie bolsjewisme-islam, over deze en zooveel andere problemen van het heden en de toekomst voor koloniale mogendheden, kan men nergens beter en vollediger gegevens krijgen, dan op het ministerie van buitenlandsche zaken van het Vaticaan, bij den kardinaal-staatssecretaris GASPARRI.

Nederland heeft daarbij nog het voordeel, bij het Vaticaan een gezant te hebben, die niet alleen een uiterst bekwaam diplomaat moet zijn, die van al die kwesties een hoop af moet weten, maar die ook — en waarschijnlijk juist daardoor — in het Vaticaan zeer gezien is.

In Rome — dat heerlijke Rome, waar de menschen niet veel anders te doen hebben — heeft men het ook klaargespeeld den graad van dat „gezien zijn" onder cijfers te brengen. Daar weet men b.v. precies hoeveel minuten elke audiëntie geduurd heeft, die kardinaal Gasparri, op zijn wekelijksche ontvangdag, den diversen gezanten, bij het Vatikaan bij zich gehouden heeft.

Welnu: elk goed Romein weet te vertellen, dat onze gezant bij den Heiligen Stoel, Jhr. O. van Nispen tot Sevenaer, steeds langer bij den kardinaal gehouden wordt, dan zijn collega's; zelfs dan die van meer grootere mogendheden. En ook, dat de kardinaal hem meer dan eens roepen laat.

Het gaat toch soms vreemd in de wereld; ziedaar nu eens een diplomatieke post, die èn nuttig is èn goed bezet tevens; iets dat wij, helaas niet van alle zeggen kunnen.

„En juist die, zouden velen graag opgeheven zien!"

Zouden nu degenen die minister van Karnebeek niet wilden gelooven, toen hij sprak van een voornaam diplomatiek centrum, thans beter inzien, waar het om gaat, nu deze liberale journalist het zoo duidelijk uiteenzet?

Maria E. Abbad

Y

E. J. Rozendal

se complacen en participar a sus amistades que han contraido esponsales.

Curazao, Mayo 21 de 1925.

INSPECTIE-ONDERWIJS.

EXAMENS.

De wnd. Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs in de kolonie Curaçao ingevolge artikel 1 van het besluit van den 10n December 1921 (P. B. 1921 No. 79) zullen worden afgenomen in de maand SEPTEMBER 1925.

Zij, die zich aan eenig examen willen onderwerpen, moeten zich vóór of op den

1sten Juli 1925 schriftelijk

aanmelden bij den wnd. Inspecteur van het Onderwijs onder overlegging van de bij de onderwijsverordening 1907 vereischte akten of bewijzen, benevens van een geboorteakte.

Zij, die eenig examen wenschen af te leggen, moeten den leeftijd van ACHTTIEN JAREN hebben volbracht, tenzij de Gouverneur om bijzondere redenen vergunning verleent examen eerder af te leggen.

Zij, die zich aanmelden, worden slechts tot het afleggen van het examen toegelaten, wanneer uiterlijk twee dagen vóór het begin der examens ten kantore van den Kolonialen Ontvanger op Curaçao een examengeld is voldaan van:

VIJF GULDEN voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der VIERDE KLASSE, en van het examen in gymnastiek, teekenen, nuttige of fraaie handwerken;

TIEN GULDEN voor het afleggen van het examen voor de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der DERDE KLASSE en van het examen in de wiskunde, het boekhouden, de Spaansche, Engelsche, Fransche en Hoogduitsche taal, welk bedrag verminderd wordt tot vijf gulden, wanneer de candidaat in het bezit is van de akte van bekwaamheid als onderwijzer(es) der derde of vierde klasse;

VIJFTIEN GULDEN voor het afleggen van het examen in de Spaansche, Engelsche, Fransche of Hoogduitsche taal, bedoeld in het 2e lid van artikel 27 en in het 2e lid van artikel 42 der onderwijs-verordening 1907.

De candidaten worden opmerkzaam gemaakt op de verslagen der vorige examens, die in de CURAÇAOSCHE COURANT bekend zijn gemaakt.

Ondergeteekende is tot het geven van inlichtingen over examens te spreken elken ZATERDAG des morgens van 9—12 uur op de inspectie van het Onderwijs, Fort Amsterdam.

Curaçao, 25 Mei 1925.

De wnd. Inspecteur van het Onderwijs,

HERMUS.

5—2

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **1ste Juli 1923** *af tot en met* **31 December 1923** *onder* **No. 4530. G** *tot en met* **No. 4071 H.** *zal plaats hebben, op Donderdag den 4 Juni a.s. 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde Interesten.

Curaçao den 30 Mei 1925.

de Voorzitter

10 *H. J. Cohen Henriquez.*